SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 119/2011-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. marca 2011 predbežne prerokoval sťažnosť M. M., P., t. č. vo väzbe Ž., zastúpeného advokátom Mgr. R. T., PhD., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia zaručeného v čl. 16 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života zaručeného v čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na listové tajomstvo zaručeného v čl. 22 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na obhajobu zaručeného v čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, práva na obhajobu zaručeného v čl. 6 ods. 3 písm. c) Dohovoru o ochrane ľudských práva a základných slobôd a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života zaručeného v čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, odboru Západ, oddelenia vyšetrovania v konaní vedenom pod ČVS: PPZ-112/BOK-Z-2008, postupom Krajskej prokuratúry v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 1 KPt 1049/09 a postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. IV/1 GPt 153/10 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. M. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. januára 2011 doručená sťažnosť M. M., P., t. č. vo väzbe Ž. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia zaručeného v čl. 16 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života zaručeného v čl. 19 ods. 2 ústavy, základného práva na listové tajomstvo zaručeného v čl. 22 ods. 1 a 2 ústavy, základného práva na inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na obhajobu zaručeného v čl. 50 ods. 3 ústavy, práva na obhajobu zaručeného v čl. 6 ods. 3 písm. c) Dohovoru o ochrane ľudských práva a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života zaručeného v čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru postupom Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, odboru Západ, oddelenia vyšetrovania (ďalej len „ÚBOK“) v konaní vedenom pod ČVS: PPZ-112/BOK-Z-2008, postupom Krajskej prokuratúry v Trenčíne (ďalej len „krajská prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 KPt 1049/09 a postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. IV/1 GPt 153/10.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je uznesením vyšetrovateľa ÚBOK (ďalej len „vyšetrovateľ“) ČVS: PPZ-112/BOK-Z-2008 z 13. júla 2009 trestne stíhaný pre prečin krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) formou účastníctva podľa § 21 ods. 1 písm. b) Trestného zákona.

Uznesením sudcu Okresného súdu Považská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) pre prípravné konanie sp. zn. 0 Tp 16/2010 z 3. apríla 2010 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 23 Tpo 12/2010 z 15. apríla 2010 bol

sťažovateľ na základe návrhu Okresnej prokuratúry Považská Bystrica (ďalej len „okresná prokuratúra“) č. k. Pv 1174/07-67 z 2. apríla 2010 vzatý do väzby z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. b) a c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“). Väzba začala plynúť 1. apríla 2010.

Dňa 30. septembra 2010 okresná prokuratúra podala pod č. k. Pv 1174/07-261 na sťažovateľa obžalobu okresnému súdu.

Podľa tvrdenia sťažovateľa pri jeho výsluchu ako obvineného 2. apríla 2010 požiadal vyšetrovateľa o kópiu zápisnice z tohto výsluchu, ktorú mu však vyšetrovateľ *„odmietol dať s odôvodnením, že to nemá ako vyúčtovať, lebo tam nie je administratívna pracovníčka“*. Zároveň pri tomto úkone požiadal aj o nazretie do vyšetrovacieho spisu, avšak jeho žiadosť vyšetrovateľ *„zamietol s tým, že nemá čas mi dovoliť nazrieť do vyšetrovacieho spisu“*. Sťažovateľ nazrel do vyšetrovacieho spisu až 21. septembra 2010 pri jeho preštudovaní po skončení vyšetrovania.

Sťažovateľ ďalej uvádza, že vyšetrovateľ mu listom z 19. apríla 2010 oznámil, že listy, ktoré sťažovateľ posielal z výkonu väzby L. K. a R. J. *„boli zadržané a nebudú adresátom odoslané z dôvodu, že sa v nich zmieňujem o vyšetrovanej veci a ich obsah by mohol mať negatívny vplyv na priebeh trestného konania“*.

Dňa 5. apríla 2010 sťažovateľ požiadal vyšetrovateľa *„o telefonovanie s obhajcami“*, ktorý však na to nedal súhlas.

Napokon, ako sťažovateľ tvrdí, vyšetrovateľ mu *„zakázal návštevy vo väzbe“*, čo odôvodnil tým, že sťažovateľ *„zasielal navštívenku bez uvedenia mien osôb“*, ktoré ho mali navštíviť.

Pretože postup vyšetrovateľa sťažovateľ považoval za nezákonný, požiadal prokurátora okresnej prokuratúry, ktorý vykonával dozor nad zákonnosťou prípravného konania, o preskúmanie postupu vyšetrovateľa. Upovedomeniami sp. zn. Pv 1174/2007

zo 16. apríla 2010, 7. mája 2010 a 10. mája 2010 okresná prokuratúra vyrozumela sťažovateľa, že k pochybeniam v postupe vyšetrovateľa nedošlo, pritom *„k namietanému porušeniu práva na obhajobu postupom vyšetrovateľa PZ v súvislosti s neumožnením telefonovania s obhajcami sa prokurátor okresnej prokuratúry vôbec nevyjadril“*.

Podnetom podľa zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) a podaniami z 13. apríla 2010, 14. apríla 2010, 21. apríla 2010, 26. apríla 2010, 13. mája 2010 a 14. mája 2010 sťažovateľ žiadal preskúmať tak zákonnosť postupu vyšetrovateľa, ako aj prokurátora okresnej prokuratúry. Podnet vybavila prokurátorka krajskej prokuratúry upovedomením č. k. 1 KPt 1049/09-34 z 2. júna 2010, v ktorom konštatovala, že zo strany vyšetrovateľa ani zo strany prokurátora okresnej prokuratúry k pochybeniam nedošlo.

Sťažovateľ následne 25. júna 2010 podal generálnej prokuratúre opakovaný podnet, ktorým sa domáhal preskúmania zákonnosti postupu krajskej prokuratúry v súvislosti s vybavením jeho predošlého podnetu. Prokurátor generálnej prokuratúry opakovanému podnetu sťažovateľa nevyhovel a listom č. k. IV/1 GPt 153/10-43 z 22. októbra 2010 doručeným sťažovateľovi 3. novembra 2010 ho ako nedôvodný odložil.

Podľa názoru sťažovateľa postupom ÚBOK, resp. postupom jeho vyšetrovateľa, postupom prokurátorky krajskej prokuratúry, ako aj postupom prokurátora generálnej prokuratúry došlo k porušeniu jeho označených základných práv zaručených mu ústavou a práv, ktoré mu zaručuje dohovor. Svoje tvrdenie odôvodnil takto:

«Ak súd alebo iný orgán koná vo veci uplatnenia práva osoby uvedenej v čl. 46 ods. 1 Ústavy inak, ako v rozsahu a spôsobom predpísaným zákonom, porušuje Ústavou zaručené právo na súdnu alebo inú právnu ochranu...

Neoddeliteľnou súčasťou princípov právneho štátu zaručeného podľa čl. 1 Ústavy je aj princíp právnej istoty. Tento spočíva okrem iného v tom, že všetky subjekty práva môže odôvodnenie očakávať, že príslušné štátne orgány budú konať a rozhodovať podľa platných právnych predpisov, ži ich budú správne vykladať a aplikovať...

Na vybavenie podnetu bola podľa zákona o prokuratúre príslušná krajská prokurátorka (§ 54 ods. 2 písm. c) zákona o prokuratúre) a nie prokurátorka krajskej prokuratúry.

Vybavením podnetu upovedomením č. k. 1 KPt 1049/09-34 z 02. 06. 2010 neprislušnou prokurátorkou krajskej prokuratúry v rozpore so zákonom o prokuratúre krajská prokuratúra porušila moje právo na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy.

Navyše, podnet mal byť podľa zákona o prokuratúre riadne preskúmaný... podnet nebol riadne preskúmaný, vybavením podnetu v rozpore so zákonom o prokuratúre (§ 31 ods. 1 zákona o prokuratúre) krajská prokuratúra porušila moje právo na právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy.

Na vybavenie opakovaného podnetu bol podľa zákona o prokuratúre (§ 54 ods. 2 písm. a) zákona o prokuratúre) príslušný generálny prokurátor a nie prokurátor generálnej prokuratúry.

Vybavením opakovaného podnetu upovedomením č. k. IV/1 GPt 153/10-43 z 22. 10. 2010 neprislušným prokurátorom generálnej prokuratúry v rozpore so zákonom o prokuratúre generálna prokuratúra porušila moje právo na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy.

Opakovaný podnet mal byť podľa zákona o prokuratúre riadne preskúmaný. Prokurátor generálnej prokuratúry (ako neprislušný prokurátor) nijakým spôsobom nereagoval na v opakovanom podnete namietanú neprislušnosť prokurátorky krajskej prokuratúry, nijakým spôsobom nereagoval na právnu argumentáciu k podaniu zo 14. 04. 2010 a nepravdivé tvrdenie uvedené vo vybavení podnetu...

Je pritom evidentné, že namietaná neprislušnosť prokurátorky krajskej prokuratúry na vybavenie podnetu bola novou skutočnosťou, ku ktorej mala generálna prokuratúra zaujať stanovisko.

Nakoľko opakovaný podnet nebol riadne preskúmaný, vybavením opakovaného podnetu v rozpore so zákonom o prokuratúre (§ 31 ods. 1 zákona o prokuratúre) generálna prokuratúra porušila moje právo na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy...

Odmietnutím vyhotovenia kópie zápisnice z môjho výsluchu ako obvineného dňa 02. 04. 2010 z dôvodu nemožnosti zinkasovania platby za náklady spojené s jej vyhotovením pre neprítomnosť administratívnej pracovníčky vyšetrovateľ PZ porušil Trestný poriadok.

Argumentácia o nemožnosti zaúčtovania a prijatia platby pre neprítomnosť administratívnej pracovníčky nespadá pod pojem „technické dôvody“, ale naznačuje výlučne dôvody administratívne. Faktom je, že vyšetrovateľ PZ si vyhotovoval kópie zápisníc, čo priamo dokazuje, že technické dôvody na odmietnutie vyhotovenia kópie zápisnice obhajobe neexistovali.

Nevyhotovením kópie zápisnice o mojom výsluchu ako obvineného dňa 02. 04. 2010 mne a mojim obhajcom, Prezídium Policajného zboru, Úrad boja proti organizovanej kriminalite, odbor Západ, oddelenie vyšetrovania porušilo moje právo na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a právo na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy a čl. 6 ods. 3 písm. c) Dohovoru.

Generálna prokuratúra bola v rámci svojej kompetencie oprávnená zjednať nápravu v tomto pochybení vyšetrovateľa PZ, resp. uznať porušenie zákona. Nakoľko takto nekonala, v konaní sp. zn. IV/1 GPt 153/10 porušila moje právo na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a právo na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy a čl. 6 ods. 3 písm. c) Dohovoru...

Vyšetrovateľ PZ odmietnutím mojej žiadosti o nazretie do vyšetrovacieho spisu dňa 02. 04. 2010 z dôvodu nedostatku jeho času porušil zákon.

Subjektívny názor vyšetrovateľa PZ o nedostatku času na nazretie do spisu nie je závažným dôvodom pre odopretie práva obvineného na nazretie do spisu, ako ho má na mysli ustanovenie § 69 ods. 2 Trestného poriadku.

Proti argumentácii vyšetrovateľa PZ o nedostatku času... jednoznačne... hovoria objektívne skutočnosti, keď k môjmu zadržaniu došlo... 01. 04. 2010 o 19.10 hod. a... od skončenia môjho výsluchu vyšetrovateľovi PZ a prokurátorovi okresnej prokuratúry zostávalo ešte 39 hodín do vyčerpania 48 hodinovej lehoty na moje odovzdanie... súdu.

Pokiaľ mal vyšetrovateľ PZ a prokurátor čas odovzdať ma... súdu... v lehote 48 hodín od zadržania a urobil tak len 27 hodín od zadržania, odopretie nazretia do spisu z dôvodu nedostatku času bolo nezákonné a argumentácia následne prevzatá krajskou prokuratúrou a generálnou prokuratúrou je arbitrárna.

Odmietnutím mojej žiadosti o nazretie do vyšetrovacieho spisu... 02. 04. 2010 z dôvodu nedostatku času Prezídium Policajného zboru, Úrad boja proti organizovanej kriminalite, odbor Západ, oddelenie vyšetrovania porušilo moje právo na inú právnu

ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a právo na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy a čl. 6 ods. 3 písm. c) Dohovoru.

Generálna prokuratúra bola v rámci svojej kompetencie oprávnená zjednať nápravu v tomto pochybení vyšetrovateľa PZ, resp. uznať porušenie zákona. Nakoľko takto nekonala, v konaní sp. zn. IV/1 GPt 153/10 porušila moje právo na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a právo na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy a čl. 6 ods. 3 písm. c) Dohovoru...

Nedôvodným zadržaním korešpondencie... vyšetrovateľ PZ porušil zákon. V prvom rade z oznámenia vyšetrovateľa PZ o zadržaní listových zásielok z 19. 04. 2010 nie je zrejmé, podľa ktorého zákonného ustanovenia došlo k ich zadržaniu. Mám za to, že pre zadržanie listových zásielok vyšetrovateľom PZ neexistuje žiadny zákonný základ v požadovanej kvalite.

Navyše, zadržanie listových zásielok nebolo dostatočne predvídateľné, keď samotná zmienka v mojich listoch o vyšetrovanej veci nedosahuje intenzitu nevyhnutnú pre záver, že je spôsobilá negatívne ovplyvniť vyšetrovanie. Na dôvodnosť záveru, že zmienka o vyšetrovanej veci je spôsobilá negatívne ovplyvniť vyšetrovanie, by museli byť v zadržaných listoch uvádzané skutočnosti spôsobilé mariť vyšetrovanie tak, ako to má na mysli ustanovenie § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, teda musia byť spôsobilé pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie. Keďže zmienka o vyšetrovanej veci v zadržaných listoch nemá žiadny význam z hľadiska posúdenia viny, trestu alebo výroku o náhrade škody, k ich zadržaniu došlo v rozpore so zákonom a ich zadržanie nebolo dostatočne predvídateľné. Okrem už uvedeného zadržanie listových zásielok vyšetrovateľom vzhľadom na ich obsah nebolo ani proporcionálne sledovanému cieľu.

Zadržaním mojej korešpondencie... Prezídium Policajného zboru, Úrad boja proti organizovanej kriminalite, odbor Západ, oddelenie vyšetrovania porušilo moje právo na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a právo na súkromný život podľa čl. 16 ods. 1,19 ods. 2, 22 ods. 1 a 22 ods. 2 Ústavy a čl. 8 ods. 1 a ods. 2 Dohovoru.

Generálna prokuratúra bola v rámci svojej kompetencie oprávnená zjednať nápravu v tomto pochybení vyšetrovateľa PZ, resp. uznať porušenie zákona. Nakoľko takto nekonala, v konaní sp. zn. IV/1 GPt 153/10 porušila moje právo na inú právnu ochranu

podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a právo na súkromný život podľa čl. 16 ods. 1, 19 ods. 2, 22 ods. 1 a 22 ods. 2 Ústavy a čl. 8 ods. 1 a ods. 2 Dohovoru...

Vyšetrovateľ PZ nemal žiadne zákonné oprávnenie zakázať mi telefonický kontakt s obhajcami... Pokiaľ sa vo vybavení podnetu uvádza, že „vyšetrovateľ nemal záruku presnej identifikácie osoby, ktorá bude pri telefonickom rozhovore prítomná na druhej strane, z dôvodu uplatnenia kolúznych opatrení postupoval tak, že Vašu žiadosť o umožnenie používať telefón zamietol", tak tento záver je arbitrárny.

Vyslovením nesúhlasu dňa 14. 04. 2010 s umožnením telefonovania mi s obhajcami Prezídium Policajného zboru, Úrad boja proti organizovanej kriminalite, odbor Západ, oddelenie vyšetrovania porušilo moje právo na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy, právo na súkromný život podľa čl. 16 ods. 1, 19 ods. 2, 22 ods. 1 a 22 ods. 2 Ústavy a čl. 8 ods. 1 a ods. 2 Dohovoru a právo na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy SR a čl. 6 ods. 3 písm. c) Dohovoru.

Generálna prokuratúra bola v rámci svojej kompetencie oprávnená zjednať nápravu v tomto pochybení vyšetrovateľa PZ, resp. uznať porušenie zákona. Nakoľko takto nekonala, v konaní sp. zn. IV/1 GPt 153/10 porušila moje právo na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy, právo na súkromný život podľa čl. 16 ods. 1, 19 ods. 2, 22 ods. 1 a 22 ods. 2 Ústavy a čl. 8 ods. 1 a ods. 2 Dohovoru a právo na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy SR a čl. 6 ods. 3 písm. c) Dohovoru...

Žiaden zákon ani iný všeobecne záväzný právny predpis neukladá obvinenému povinnosť dopredu uvádzať mená osôb, ktoré by ho mali prísť navštíviť. Rovnako neexistuje žiadna právna norma umožňujúca obvinenému návštevu a jej prijatie raz za tri týždne podľa § 19 ods. 1 zákona o výkone väzby zakázať, resp. neumožniť.

Orgán činný v trestnom konaní... alebo súd má právo sa návštevy zúčastniť, no nie návštevu obvineného zakázať.

Pre zakázanie návštev obvineného tak neexistuje zrozumiteľná a predvídateľná právna norma a samotné ustanovenie § 19 ods. 2 zákona o výkone väzby nemožno vykladať spôsobom popierajúcim právo obvineného na prijatie návštevy raz za tri týždne a umožňujúcim neprípustnú svojvôľu v činnosti OCTK resp. súdu v povoľovaní, resp. nepovoľovaní návštev obvineného, čo býva zneužívané na šikanovanie obvinených...

Keďže neexistuje žiadny všeobecne záväzný právny predpis umožňujúci návštevu obvineného v kolúznej väzbe zakázať, a teda takýto zákaz do práva na súkromie nie je predvídateľný taxatívnym uvedením dôvodov, na základe ktorých môže k tomu dôjsť, majú všetky orgány vrátane OČTK a súdu povinnosť ustanovenia zákona o výkone väzby vykladať spôsobom, ktorý nebude neoprávnene zasahovať do práva obvineného na súkromný a rodinný život.

Pokiaľ môže obvinený v kolúznej väzbe prijať návštevu iba po predchádzajúcom súhlase OČTK alebo súdu (§ 19 ods. zákona o výkone väzby), ústavne súladným spôsobom nemožno toto ustanovenie vykladať autonómne bez ohľadu na zaručené právo na prijatie návštevy raz za tri týždne (§ 19 ods. 1 zákona o výkone väzby) a bez ohľadu na základné právo na súkromie garantované Ústavou a Dohovorom...

Z ustanovenia § 19 ods. 2 zákona o výkone väzby možno vyvodiť podmienku na prijatie návštevy - súhlas OČTK alebo súdu, čo má spojitosť s ustanovením § 19 ods. 3 zákona o výkone väzby a s prítomnosťou OČTK alebo súdu na návšteve, ak si vyhradil prítomnosť pri udelení súhlasu.

Inými slovami povedané, ak sa chce OČTK alebo súd návštevy zúčastniť a tým podmieňuje súhlas k vykonaniu návštevy, návšteva sa neuskutoční, ak sa na daný termín OČTK alebo súd pre objektívnu prekážku nedostaví. V takomto prípade riaditeľ ústavu na výkon väzby spravidla povoľuje tzv. náhradný termín, resp. termín mimoriadnej návštevy býva konzultovaný zo strany OČTK alebo súdu priamo s pracovníkmi ústavu na výkon väzby.

Gramatickým výkladom slovného spojenia „ak si prítomnosť pri udelení súhlasu vyhradil“ v ustanovení § 19 ods. 3 zákona o výkone väzby možno rovnako vyvodiť len to, že OČTK a súd sa môžu návštevy zúčastniť, pričom túto vôľu prezentujú práve pri udelení súhlasu k návšteve.

Ak by mal zákonodarca zámer zakázať návštevu obvineného, tento by bol vyjadrený jednoznačnou právnou úpravou s uvedením dôvodov pre ktoré k takémuto zákazu môže dôjsť a vzhľadom na princíp právnej istoty by takýto zákaz musel byť v súlade s čl. 16 ods. 1 a čl. 19 ods. 2 Ústavy a čl. 8 Dohovoru.

Zo súvisiacich ustanovení zákona o výkone väzby vyplýva, že OČTK alebo súd si môže vyhradiť svoju prítomnosť na návšteve obvineného, ktorý je v kolúznej väzbe, no v

žiadnom prípade z ustanovenia § 19 ods. 2 zákona o výkone väzby nevyplýva právo OČTK alebo súdu návštevu obvinenému zakázať.

Neexistuje teda žiadny zákon umožňujúci návštevy obvineného v kolúznej väzbe zakázať...

Nakoľko vôbec neexistuje predvídateľná právna norma oprávňujúca zakázať návštevy obvineného, potom neexistuje ani legitímny cieľ, ktorý sledoval vyšetrovateľ PZ, keď svojvoľne a bez opory v zákone neumožnil moje návštevy. Keďže vyšetrovateľ PZ mal právo návštevy sa zúčastniť a počúvať rozhovor, neexistuje žiadna spoločenská potreba neumožnenia mojich návštev sledujúca legitímny cieľ. Navyše z ustanovenia § 19 ods. 5 zákona o výkone väzby vyplývalo vyšetrovateľovi oprávnenie prerušiť alebo predčasne ukončiť návštevu, okrem iného z dôvodu, ak by v priebehu návštevy zistil, že dochádza alebo má dôjsť k mareniu objasňovania skutočností závažných pre trestné stíhanie. Zásah do môjho práva na súkromie neumožnením návštev tak nie je ani proporcionálny sledovanému cieľu.

Pokiaľ mi boli vyšetrovateľom PZ zakázané návštevy bez uvedenia príslušných ustanovení zákona na základe ktorého takto konal, ide o nepreskúmateľné a svojvoľné rozhodnutie v rozpore so zákonom.

Neschválením mojich návštev Prezídium Policajného zboru, Úrad boja proti organizovanej kriminalite, odbor Západ, oddelenie vyšetrovania porušilo moje právo na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy, právo na súkromný a rodinný život podľa čl. 16 ods. 1, 19 ods. 2 a čl. 8 ods. 1 a ods. 2 Dohovoru.

Generálna prokuratúra bola v rámci svojej kompetencie oprávnená zjednať nápravu v tomto pochybení vyšetrovateľa PZ, resp. uznať porušenie zákona. Nakoľko takto nekonala, v konaní sp. zn. IV/1 GPt 153/10 porušila moje právo na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy, právo na súkromný a rodinný život podľa čl. 16 ods. 1, 19 ods. 2 Ústavy a čl. 8 ods. 1 a ods. 2 Dohovoru.»

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Krajská prokuratúra Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 1 KPt 1049/09 porušila základné právo sťažovateľa na ochranu práva na inom orgáne Slovenskej

republiky podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v súvislosti s vybavením podnetov sťažovateľa neprislušnou prokurátorkou Krajskej prokuratúry Trenčín a ich riadnym nepreskúmaním.

2. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. IV/1 GPt 153/10 porušila základné právo sťažovateľa na ochranu práva na inom orgáne Slovenskej republiky podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v súvislosti s vybavením opakovaného podnetu sťažovateľa neprislušným prokurátorom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a jeho riadnym nepreskúmaním.

3. Prezídium Policajného zboru, Úrad boja proti organizovanej kriminalite, odbor Západ, oddelenie vyšetrovania v konaní vedenom pod ČVS: PPZ-112/BOK-Z-2008 a Generálna prokuratúra Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. IV/1 GPt 153/10 porušili základné právo sťažovateľa na ochranu práva na inom orgáne Slovenskej republiky podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základné právo sťažovateľa na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 3 písm. c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v súvislosti s nevyhotovením kópie zápisnice o výsluchu sťažovateľa ako obvineného dňa 02. 04. 2010.

4. Prezídium Policajného zboru, Úrad boja proti organizovanej kriminalite, odbor Západ, oddelenie vyšetrovania v konaní vedenom pod ČVS: PPZ-112/BOK-Z-2008 a Generálna prokuratúra Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. IV/1 GPt 153/10 porušili základné právo sťažovateľa na ochranu práva na inom orgáne Slovenskej republiky podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základné právo sťažovateľa na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 3 písm. c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v súvislosti s odmietnutím žiadosti sťažovateľa o nazretie do vyšetrovacieho spisu dňa 02. 04. 2010.

5. Prezídium Policajného zboru, Úrad boja proti organizovanej kriminalite, odbor Západ, oddelenie vyšetrovania v konaní vedenom pod ČVS: PPZ-112/BOK-Z-2008 a Generálna prokuratúra Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. IV/1 GPt 153/10 porušili základné právo sťažovateľa na ochranu práva na inom orgáne Slovenskej republiky podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základné právo sťažovateľa na súkromný život podľa čl. 16 ods. 1, 19 ods. 2, 22 ods. 1 a 22 ods. 2 Ústavy Slovenskej

republiky a čl. 8 ods. 1 a ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v súvislosti so zadržaním korešpondencie sťažovateľa.

6. Prezídium Policajného zboru, Úrad boja proti organizovanej kriminalite, odbor Západ, oddelenie vyšetrovania v konaní vedenom pod ČVS: PPZ-112/BOK-Z-2008 a Generálna prokuratúra Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. IV/1 GPt 153/10 porušili základné právo sťažovateľa na ochranu práva na inom orgáne Slovenskej republiky podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo sťažovateľa na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 3 písm. c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základné právo sťažovateľa na súkromný život podľa čl. 16 ods. 1, 19 ods. 2, 22 ods. 1 a 22 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 8 ods. 1 a ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v súvislosti s vyslovením nesúhlasu sťažovateľovi na telefonovanie s obhajcami.

7. Prezídium Policajného zboru, Úrad boja proti organizovanej kriminalite, odbor Západ, oddelenie vyšetrovania v konaní vedenom pod ČVS: PPZ-112/BOK-Z-2008 a Generálna prokuratúra Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. IV/1 GPt 153/10 porušili základné právo sťažovateľa na ochranu práva na inom orgáne Slovenskej republiky podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základné právo sťažovateľa na súkromný a rodinný život podľa čl. 16 ods. 1 a 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 8 ods. 1 a ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v súvislosti s neschválením návštev sťažovateľa v ústave na výkon väzby.

8. Prezídiu Policajného zboru, Úrad boja proti organizovanej kriminalite, odbor Západ, oddelenie vyšetrovania, Krajskej prokuratúre Trenčín a Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky sa zakazuje pokračovať v porušovaní označených základných práv sťažovateľa.

9. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi ako primerané finančné zadosťučinenie peňažnú sumu vo výške 1 000 €, ktorú mu je povinná zaplatiť Krajská prokuratúra Trenčín, peňažnú sumu vo výške 20 000 €, ktorú mu je povinná zaplatiť Generálna prokuratúra Slovenskej republiky a peňažnú sumu vo výške 10 000 €, ktorú mu je povinné zaplatiť Prezídium Policajného zboru, Úrad boja proti organizovanej kriminalite, odbor Západ, oddelenie vyšetrovania, to všetko do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

10. Krajská prokuratúra Trenčín, Prezídium Policajného zboru, Úrad boja proti organizovanej kriminalite, odbor Západ, oddelenie vyšetrovania a Generálna prokuratúra Slovenskej republiky sú povinní spoločne a nerozdielne uhradiť trovy konania k rukám advokáta Mgr. R. T., PhD., so sídlom B. do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom...

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde

nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. Podľa § 210 Trestného poriadku obvinený, poškodený a zúčastnená osoba majú právo kedykoľvek v priebehu vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania žiadať prokurátora, aby bol preskúmaný postup policajta, najmä aby boli odstránené prieťahy alebo iné nedostatky vo vyšetrovaní alebo skrátenom vyšetrovaní. Policajt musí žiadosť prokurátorovi bez meškania predložiť. Prokurátor je povinný žiadosť preskúmať a o výsledku žiadateľa upovedomiť.

Pokiaľ sťažovateľ namieta porušenie základného práva na nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia (čl. 16 ods. 1 ústavy), základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života (čl. 19 ods. 2 ústavy a čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru), základného práva na listové tajomstvo (čl. 22 ods. 1 a 2 ústavy), základného práva na inú právnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy), základného práva na obhajobu [čl. 50 ods. 3 ústavy a čl. 6 ods. 3 písm. c) dohovoru] postupom ÚBOK, ku ktorým malo dôjsť nevyhotovením kópie zápisnice o jeho výsluchu, odmietnutím nazretia do vyšetrovacieho spisu, zadržaním korešpondencie, neudelením súhlasu na telefonovanie s obhajcami a nepovolením návštev sťažovateľa vo výkone väzby, ústavný súd poznamenáva, že tieto skutočnosti sťažovateľ postupom v súlade s citovaným ustanovením Trestného poriadku (§ 210) namietal pred príslušným orgánom činným v trestnom konaní – dozorujúcim prokurátorom okresnej prokuratúry. Tieto námietky teda boli predmetom skúmania okresnou prokuratúrou, ktorá ich vybavila listami č. k. Pv 1174/07-79 zo 16. apríla 2010 (nazretie do vyšetrovacieho spisu a vyhotovenie kópie zápisnice), č. k. Pv 1174/07-109 zo 7. mája 2010 (zadržaná korešpondencia) a č. k. Pv 1174/07-118 z 10. mája 2010 (zákaz návštev).

Ústavný súd zotrváva v súlade so svojou doterajšou judikatúrou na tom, že každý sťažovateľ je pred podaním sťažnosti ústavnému súdu povinný vyčerpať všetky právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je oprávnený podľa osobitných predpisov (napr. III. ÚS 152/03, IV. ÚS 126/07).

Vyčerpanie týchto právnych prostriedkov je v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom (napr. I. ÚS 256/05, IV. ÚS 126/07).

Sťažovateľ vo vzťahu k postupu vyšetrovateľa ÚBOK v konečnom dôsledku tieto prostriedky nápravy využil a jeho námietkami sa zaoberal prokurátor okresnej prokuratúry vykonávajúci dozor nad dodržiavaním zákonnosti v prípravnom konaní.

Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že vo vzťahu k tej časti sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv zaručených ústavou, resp. práv zaručených dohovorom postupom vyšetrovateľa ÚBOK, Trestný poriadok zakladá právomoc príslušnej prokuratúry, čo vylučuje, aby o nej rozhodoval ústavný súd.

Keďže v danom prípade sa sťažovateľ domáhal ochrany svojich práv uplatnením právnych prostriedkov nápravy adresovaných orgánom prokuratúry podľa príslušných ustanovení Trestného poriadku, ústavný súd jeho sťažnosť v časti smerujúcej proti postupu ÚBOK odmietol ako neprípustnú (§ 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

2. Rovnaký záver platí aj vo vzťahu k namietanému porušeniu práv sťažovateľa, ku ktorému malo dôjsť postupom krajskej prokuratúry.

Podľa § 31 ods. 1 zákona o prokuratúre prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov

a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

Podľa § 31 ods. 2 zákona o prokuratúre podnetom sa rozumie písomná alebo ústna žiadosť, návrh alebo iné podanie fyzickej osoby alebo právnickej osoby..., ktoré smeruje k tomu, aby prokurátor vykonal opatrenia v rozsahu svojej pôsobnosti, najmä aby podal návrh na začatie konania pred súdom alebo opravný prostriedok, aby vstúpil do už začatého konania alebo vykonal iné opatrenia na odstránenie porušenia zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený.

Podľa § 33 ods. 2 zákona o prokuratúre prokurátor upovedomí podávateľa podnetu v lehote ustanovenej v odseku 1 o spôsobe vybavenia podnetu.

Sťažovateľ proti upovedomeniam okresnej prokuratúry, ktorými boli vybavené jeho žiadosti o preskúmanie zákonnosti postupu vyšetrovateľa, podal podnety v zmysle ustanovení zákona o prokuratúre na preskúmanie zákonnosti postupu dozorujúceho prokurátora okresnej prokuratúry (§ 31 zákona o prokuratúre).

Podnetmi sťažovateľa sa zaoberala krajská prokuratúra (vybavila ich prokurátorka krajskej prokuratúry), ktorá upovedomením č. k. 1 KPt 1049/09-34 z 2. júna 2010 sťažovateľovi oznámila, že v postupe dozorujúceho prokurátora okresnej prokuratúry pochybenia nezistila, a postup vyšetrovateľa, ako aj dozorujúceho prokurátora považovala za správny a dôvodný.

Aj proti tomuto upovedomeniu krajskej prokuratúry sťažovateľ využil jemu dostupný právny prostriedok nápravy (ako to vyplýva z príloh sťažnosti), a to *„Podnet na preskúmanie zákonnosti postupu Krajskej prokuratúry Trenčín... vo veci sp. zn. 1 KPt 1049/09-34, upovedomenia zo dňa 2. 6. 2010 (opakovaný podnet podľa § 34 ods. 1 zákona š. 153/2001 Z. z. o prokuratúre...“*. Tento právny prostriedok nápravy sťažovateľ adresoval

generálnej prokuratúre a podľa jeho tvrdenia ho vybavil prokurátor generálnej prokuratúry upovedomením č. k. IV/1 GPt 153/10-43 z 22. októbra 2010.

Ústavný súd opäť poukazuje na svoju judikatúru, podľa ktorej nie je sťažnosť fyzickej alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ústavy prípustná, pokiaľ sťažovateľ má k dispozícii opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky nápravy na dosiahnutie ochrany svojich základných práv alebo slobôd. Pretože aj v danom prípade sa sťažovateľ domáhal ochrany svojich práv uplatnením právnych prostriedkov nápravy adresovaných orgánom prokuratúry podľa príslušných ustanovení zákona o prokuratúre, ústavný súd sťažnosť aj v časti smerujúcej proti postupu krajskej prokuratúry odmietol ako neprípustnú (§ 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

3. Napokon sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv a slobôd postupom generálnej prokuratúry, ku ktorému došlo tým, že generálna prokuratúra mu neposkytla dostatočnú ochranu a neodstránila zásah do jeho práv spočívajúci v nezákonnom postupe vyšetrovateľa [tým došlo k porušeniu základných práv sťažovateľa na nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia – čl. 16 ods. 1 ústavy, na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života – čl. 19 ods. 2 ústavy, na listové tajomstvo – čl. 22 ods. 1 a 2 ústavy, na inú právnu ochranu – čl. 46 ods. 1 ústavy, na obhajobu zaručeného v čl. 50 ods. 3 ústavy, práva na obhajobu – čl. 6 ods. 3 písm. c) dohovoru a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života – čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru], ako aj tým, že jeho opakovaný podnet preskúmal a vybavil v rozpore so zákonom o prokuratúre prokurátor generálnej prokuratúry, a nie generálny prokurátor Slovenskej republiky (porušenie základného práva na inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy).

Podľa názoru ústavného súdu sťažnosť sťažovateľa je aj v tejto časti neprípustná.

Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2).

Podľa § 34 ods. 2 zákona o prokuratúre ďalší opakovaný podnet v tej istej veci vybaví nadriadený prokurátor uvedený v odseku 1 len vtedy, ak obsahuje nové skutočnosti. Ďalším opakovaným podnetom sa rozumie v poradí tretí a ďalší podnet, v ktorom podávateľ podnetu prejavuje nespokojnosť s vybavením svojich predchádzajúcich podnetov v tej istej veci.

Podľa § 54 ods. 2 písm. a) zákona o prokuratúre na účely konania podľa tohto zákona alebo osobitného zákona a na vybavenie podnetu sa nadriadeným prokurátorom rozumie generálny prokurátor, ak ide o... prokurátora generálnej prokuratúry okrem prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry...

Ako vyplýva z obsahu sťažnosti a jej príloh, sťažovateľ v súvislosti s námietkou vybavenia jeho „opakovaného podnetu“ neprislušným prokurátorom generálnej prokuratúry žiaden ďalší podnet generálnej prokuratúre nepodal, a to napriek tomu, že táto skutočnosť je nová, ktorá, ako to vyplýva z logiky veci, ani nemohla byť predmetom skoršieho „opakovaného podnetu“ podaného proti postupu krajskej prokuratúry.

Ak je teda sťažovateľ presvedčený o tom, že jeho „opakovaný podnet“ mal vybaviť generálny prokurátor, a nie prokurátor generálnej prokuratúry, má nepochybne k dispozícii právny prostriedok nápravy (ďalší podnet podľa § 34 zákona o prokuratúre), ktorý ústavný súd považuje za účinný okrem tohto aj vo vzťahu k zvyšným námietkam sťažovateľa v súvislosti s neposkytnutím ochrany jeho právam generálnou prokuratúrou, k zásahu do ktorých malo dôjsť postupom vyšetrovateľa.

Ústavný súd teda konštatuje, že aj vo vzťahu k postupu generálnej prokuratúry sťažovateľ má k dispozícii iný právny prostriedok, ktorý mu zákon o prokuratúre na ochranu všetkých ním namietaných označených práv účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa tohto zákona, preto sťažnosť nie je prípustná ani v tejto časti pre nevyčerpanie tohto prostriedku (§ 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čo bolo dôvodom na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pretože sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, neprichádzalo do úvahy rozhodovanie o ďalších požiadavkách sťažovateľa, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základných práv alebo slobôd, k čomu v tomto prípade nedošlo.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. marca 2011